

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α)Κείμενο

Δραματική είναι η κατάσταση που επικράτησε στη λίμνη Αράλη. Η κάποτε τέταρτη σε μέγεθος λίμνη του κόσμου έχασε τη μισή της έκταση και τα τρία τέταρτα από το νερό της λόγω εκτροπών των ποταμών που την τροφοδοτούσαν για την καλλιέργεια βαμβακιού στην έρημο.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με άλλες μορφές ρύπανσης στην περιοχή έχει οδηγήσει σε μία από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές τραγωδίες τον πλανήτη. Περίπου 20 από τα 24 είδη ψαριών που υπήρχαν εκεί έχουν ήδη εξαφανιστεί, και η συγκομιδή που έφτανε τους 44.000 τόνους στη δεκαετία του '50 και δημιουργούσε περίπου 60.000 θέσεις εργασίας έπεσε στο μηδέν. Τα εγκατελειμμένα ψαροχώρια είναι διάσπαρτα σε όλη την ακτογραμμή. Κάθε χρόνο οι άνεμοι σηκώνουν 40-150 εκατομμύρια τόνους τοξικού μείγματος σκόνης και αλατιού από το στεγνό πλέον πυθμένα και **εναποθέτουν** στην περιβάλλουσα γεωργική γη καταστρέφοντας τις καλλιέργειες. Οι χαμηλές παροχές των ποταμών **επιτρέπουν** τη μεγάλη συγκέντρωση αλάτων και τοξικών χημικών ουσιών, καθιστώντας το νερό επικίνδυνο για πόση και συνεισφέροντας στην εξάπλωση των επιδημιών. Ο πληθυσμός του Μουινάκ, μιας κάποτε αλιευτικής πόλης, έχει πέσει σήμερα σε 12.000 από 40.000 που ήταν μερικές δεκαετίες πριν. Οι 28.000 άνθρωποι που έφυγαν είναι <<οικολογικοί πρόσφυγες>> με την πλήρη έννοια του όρου.

Αυτό που συνέβη στη λεκάνη της Αράλης **δείχνει** ανάγλυφα ότι οι καταστροφές στην οικονομία, την κοινωνία και την ανθρώπινη υγεία ακολουθούν κατά πόδας την οικολογική καταστροφή.

Α ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Πώς επηρέασε την οικονομία, την κοινωνία και την ανθρώπινη υγεία η οικολογική καταστροφή που συντελέστηκε στη λίμνη Αράλη;

(μονάδες 2,5)

Β. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

- α)Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο.
- β)Να βρείτε τη δομή της καθεμιάς από τις δύο πρώτες παραγράφους του κειμένου και να δώσετε πλαγιότιτλο σε αυτές.

(μονάδες 2,5)

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ-ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

- 1)α)Να βρείτε το αντικείμενο που καλύπτει το κείμενο του κειμένου.
- β)Στην πρώτη παράγραφο να βρείτε δύο επιρρηματικούς προσδιορισμούς και να γράψετε τη σημασία τους.

2) Να διατυπώσετε τις παρακάτω προτάσεις γράφοντά τα ρήματα στο χρόνο που βρίσκεται στην παρένθεση:

α) Είκοσι είδη ψαριών έχουν εξαφανιστεί. (Αόριστος)

β) Η συγκομιδή δημιουργούσε 60.000 θέσεις εργασίας. (Στιγμαίος Μέλλοντας)

γ) Οι χαμηλές παραχές των ποταμών επιτρέπουν τη μεγάλη συγκέντρωση αλάτων. (Παρατατικός)

δ) Η συγκομιδή έφτανε τους 40.000 τόνους. (Υπερσυντέλικος)

(μονάδες 2,5)

Δ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

1) Να βρείτε το α' συνθετικό των παρακάτω λέξεων και να σχηματίσετε άλλη λέξη με το καθένα από αυτά:

Καλλιέργεια, επιτρέπουν, γεωργική, συγκομιδή, διάσπαρτα

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Υποθέστε ότι ζείτε σε νησί ή σε παραθαλάσσια πόλη που υφίσταται θαλάσσια ρύπανση και καταστροφή του θαλάσσιου πλούτου. Γράψτε για το πρόβλημα αυτό ένα κείμενο που θα δημοσιευτεί στον τοπικό τύπο. Στο κείμενό σας να αναφερθείτε στους παράγοντες που προκαλούν τη θαλάσσια ρύπανση, στις συνέπειές της και στις λύσεις που μπορούν να δοθούν στο πρόβλημα.

Να αναπτυχθεί σε τρεις παραγράφους
(μονάδες 10)